

હેમયંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી

NAAC A (3.02) State University

પો.બો.નં.-૨૧, યુનિવર્સિટી રોડ, પાટણ (ઉ.ગુ.) ૩૮૪૨૬૫

ફોન: (૦૨૭૬૬) ૨૨૨૭૪૫, ૨૩૦૫૨૯, ૨૩૦૭૪૩, ૨૩૩૬૪૮

ફેક્સ : (૦૨૭૬૬) ૨૩૧૯૧૭

Email : regi@ngu.ac.in

Website : www.ngu.ac.in

પરિપત્ર ક્રમાંક - ૨૬૮ / ૨૦૧૮

વિષય: વિનયન વિદ્યાશાખાના અનુસ્નાતક કક્ષાના સેમેસ્ટર-૧ થી સેમેસ્ટર-૪ સુધીના નવા અભ્યાસક્રમો અંગે...

આ યુનિવર્સિટીના વિનયન વિદ્યાશાખા અંતર્ગત વિષયોના અનુસ્નાતક વિભાગો તથા સંલગ્ન વિનયન વિદ્યાશાખાની તમામ કોલેજોના આચાર્યશ્રીઓને જણાવવાનું કે, એકેડેમિક કાઉન્સિલ ની તા. ૫/૬/૨૦૧૮ ની સભા ના નિર્દિષ્ટ ઠરાવો અન્વયે UGC ની Model curriculum અંગેની Guideline સંદર્ભે વિનયન વિદ્યાશાખા હેઠળના નીચેના વિષયોના અનુસ્નાતક કક્ષાના સામેલ પરિશિષ્ટ પ્રમાણેના નવા અભ્યાસક્રમો શૈક્ષણિક વર્ષ: ૨૦૧૮-૨૦ થી ક્રમશ: અમલ માં આવે તે રીતે મંજૂર કરેલ છે. જેનો અમલ કરવા સારું સંબંધિતોને આ સાથે મોકલવામાં આવે છે.

ક્રમ નં.	અભ્યાસક્રમ	ઠરાવ ક્રમાંક	સેમેસ્ટર
૧	ઈતિહાસ (રેગ્યુલર/એક્ટર્નલ)	૧૮	સેમ.-૧ થી સેમ.-૪
૨	સંસ્કૃત (રેગ્યુલર/એક્ટર્નલ)	૨૦	સેમ.-૧ થી સેમ.-૪
૩	હિન્દી (રેગ્યુલર/એક્ટર્નલ)	૨૧	સેમ.-૧ થી સેમ.-૪
૪	સમાજશાસ્ત્ર (રેગ્યુલર/એક્ટર્નલ)	૨૨	સેમ.-૧ થી સેમ.-૪
૫	સોશયલ વર્ક	૨૩	સેમ.-૧ થી સેમ.-૪
૬	રાજ્યશાસ્ત્ર (રેગ્યુલર/એક્ટર્નલ)	૨૪	સેમ.-૧ થી સેમ.-૪
૭	અંગ્રેજી (રેગ્યુલર/એક્ટર્નલ)	૨૫	સેમ.-૧ થી સેમ.-૪
૮	મનોવિજ્ઞાન (રેગ્યુલર/એક્ટર્નલ)	૨૬	સેમ.-૧ થી સેમ.-૪
૯	ગુજરાતી (રેગ્યુલર/એક્ટર્નલ)	૨૭	સેમ.-૧ થી સેમ.-૪
૧૦	લાયબ્રેરી સાયન્સ	૨૮	સેમ.-૧ થી સેમ.-૨
૧૧	જર્નાલીઝમ	૩૦	સેમ.-૧ થી સેમ.-૪

આ બાબતની સંબંધિત અધ્યાપકો તથા વિદ્યાર્થીઓને આપના સ્તરેથી જાણ કરવા વિનંતી છે.

નોંધ :- (૧) વિદ્યાર્થીઓની જરૂરીયાત માટે પરિપત્રની એક નકલ કોલેજના/ડિપાર્ટમેન્ટના ગ્રંથાલયમાં મૂકવાની રહેશે.

(૨) આ અભ્યાસક્રમ / સ્કીમ યુનિવર્સિટીની વેબ સાઈટ www.ngu.ac.in પર પણ ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવનાર છે.

બિડાણ : ઉપર મુજબ

કુલસચિવવતી

નં.-એ કે/અસ/પડુલ / ૨૦૧૮

તારીખ : ૧૨/૧૦/૨૦૧૮

પ્રતિ,

૧. અધ્યક્ષશ્રી/ કો.ઓર્ડીનેટરશ્રી-વિનયન વિદ્યાશાખા અંતર્ગત વિષયોના અનુસ્નાતક વિભાગો, હેમ. ઉ.ગુ. યુનિવર્સિટી, પાટણ.

૨. સંલગ્ન વિનયન કોલેજોના આચાર્યશ્રીઓ

૩. પ્રિ.ડૉ. અજયકુમાર કે. પટેલ (ડીનશ્રી), આર્ટસ કોલેજ, બેચરપુરા, શામળાજી - ૩૮૩ ૩૫૫, જિ. - અરવલ્લી

૪. પરીક્ષા નિયામકશ્રી, હેમયંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ. (પાંચ નકલ)

૫. ગ્રંથપાલશ્રી, હેમ.ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ. (વિદ્યાર્થીઓના ઉપયોગ સારું રેકર્ડ ફાઈલ માટે)

૬. સિસ્ટમ એનાલીસ્ટશ્રી, કોમ્પ્યુટર (રીઝલ્ટ) સેન્ટર, હેમ.ઉ.ગુ.યુનિવર્સિટી, પાટણ. તરફ પરિણામ માટે તથા વેબસાઈટ પર મૂકવા સારું.

૭. માન.કુલપતિશ્રી/ કુલસચિવશ્રીનું કાર્યાલય, હેમ.ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ.

૮. અનુસ્નાતક પ્રશાખા (એકેડેમીક શાખા) હેમયંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ.

૯. મુખ્ય હિસાબી અધિકારીશ્રી (મહેકમ), હેમયંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ તરફ → પરિપત્રની ફાઈલ અર્થે

૧૦. સિલેક્ટ ફાઈલે. (૨ નકલ)

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY

NAAC A (3.02) State University

PATAN - 384265

Faculty Of Arts

M.A. - Gujarati

Syllabus/Scheme

Sem - 1 To 4

Sem / CBCS / Grading Pattern

W.E.F. June -2019 (and thereafter)

DATE : 05/06/2018

TOTAL PAGE - 37

હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ

વિનયન વિદ્યાશાખા

ગુજરાતી વિષયનો અભ્યાસક્રમ

॥ અભ્યાસક્રમ ॥

(રેગ્યુલર અને એક્સટર્નલ)

M.A. : GUJARATI

જૂન : ૨૦૧૮ થી ક્રમશઃ અમલમાં
૨૦૧૮

હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ

વિનયન વિદ્યાશાખા

ગુજરાતી વિષયનો અભ્યાસક્રમ

-: અભ્યાસના હેતુઓ :-

- (૧) અભ્યાસક્રમમાં વિદ્યાર્થીની સાહિત્ય, કલ્પના અને સૌંદર્યદ્રષ્ટિ વિકસે તેવું આયોજન થયું છે.
- (૨) સાહિત્ય એ સમાજજીવનનું પ્રતિબિંબ કે દર્પણ છે એટલે સમાજની બદલાતી ક્ષિતિજો પાઠ્યક્રમ દ્વારા જ વિદ્યાર્થીઓ જાણે એવા સંદર્ભોને અભ્યાસક્રમમાં વણી લેવાયા છે.
- (૩) સાહિત્યકલામાં પારંગત થયેલા વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્યકલા સાથે સંબંધ ધરાવતી આંતરવિદ્યાઓને પણ સમજે-સજ્જ બને તેવી પણ આ અભ્યાસક્રમની પુનઃરચનામાં કાળજી રખાઈ છે.
- (૪) સાહિત્યકલામાં પારંગત થયેલા વિદ્યાર્થીઓને સમૂહમાધ્યમો કે પત્રકારત્વમાં રોજગારીની તકો ઉપલબ્ધ થાય તેની પણ ખાસ કાળજી આ અભ્યાસક્રમના આયોજનમાં રખાઈ છે.
- (૫) વિદ્યાર્થીઓ ભાષા, સાહિત્ય અને કલાભિમુખ તથા જીવનાભિમુખ બને એવો ઉદ્દેશ આ નવતર અભ્યાસક્રમમાં આકારિત થયો છે.
- (૬) વિદ્યાર્થીઓ માત્ર ગુજરાતી ભાષાસાહિત્ય પ્રત્યે જ નહિ પરંતુ ભારતીય અને વિશ્વ સાહિત્યથી પણ વાકેફ થાય તેવો દ્રષ્ટિકોણ અભ્યાસક્રમમાં રાખવામાં આવ્યો છે.
- (૭) વિદ્યાર્થીઓને પોતાની રુચિ મુજબ પસંદગી મળે તેવા વિકલ્પો પણ આ અભ્યાસક્રમમાં સમાયોજન પામ્યા છે.
- (૮) વિદ્યાર્થીઓ ભારતીય સાહિત્યના અભ્યાસ દ્વારા ભારતીયતાના ભાવ-વિચાર-વારસો જાણે તથા વિશ્વ સાહિત્યના અધ્યયન દ્વારા વૈશ્વિક ભાવ-વિચાર-વારસો અને સંસ્કૃતિને જાણે-પ્રમાણે તેનો પણ આ અભ્યાસક્રમમાં ખાસ ખ્યાલ રખાયો છે.

3

M.A. : GUJARATI SYLLABUS

SEMESTER	COURSE CODE	COURSE NAME [NAME OF PAPER]	Question Style	Internal Marks	External Marks	Total Course Credit
1	C.C.-101	પ્રશિષ્ટ કૃતિઓનો અભ્યાસ	5	30	70	4
1	C.C.-102	સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ	5	30	70	4
1	C.C.-103	સાહિત્ય અને આધુનિકતા	5	30	70	4
1	C.C.-104	લોકવિદ્યા અને લોકસાહિત્ય	5	30	70	4
1	I.D.-105(A)	સાહિત્ય વિવેચનના અભિગમો	5	30	70	4
1	I.D.-105(B)	સાહિત્ય અને સિનેમા	5	30	70	4
1	I.D.-105(C)	સાહિત્યિક સંજ્ઞાવિચાર	5	30	70	4
2	C.C.-201	ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : દયારામ (મધ્યકાલીન)	5	30	70	4
2	C.C.-202	ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા	5	30	70	4
2	C.C.-203	ભારતીય સાહિત્ય	5	30	70	4
2	C.C.-204	લોકસાહિત્યનું સ્વરૂપ, પ્રકાર અને કૃતિઓ	5	30	70	4
2	I.D.-205(A)	અનુવાદિત સાહિત્ય	5	30	70	4
2	I.D.-205(B)	સાહિત્ય અને સમાજશાસ્ત્ર	5	30	70	4
2	I.D.-205(C)	કોશવિજ્ઞાન	5	30	70	4
3	C.C.-301	ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : રાવજી પટેલ (અર્વાચીન)	5	30	70	4
3	C.C.-302	પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા	5	30	70	4
3	C.C.-303	ભાષાવિજ્ઞાન અને ભાષાનું સ્વરૂપ	5	30	70	4
3	C.C.-304	તુલનાત્મક સાહિત્ય	5	30	70	4
3	I.D.-305(A)	લોકસાહિત્યનું સંશોધન, સંપાદન-ગતિવિધિઓ	5	30	70	4
3	I.D.-305(B)	ગાંધી સાહિત્ય	5	30	70	4
3	I.D.-305(C)	સાહિત્યિક પત્રકારત્વ	5	30	70	4
4	C.C.-401	ગુજરાતી વિવેચન પરંપરા	5	30	70	4
4	C.C.-402	વિશ્વસાહિત્યની કૃતિઓ	5	30	70	4
4	C.C.-403	ગુજરાતી ભાષાનું અધ્યયન	5	30	70	4
4	C.C.-404	ભાષા અને સાહિત્ય કૌશલ	5	30	70	4
4	I.D.-405(A)	લોકસાહિત્યના સંશોધકો-સંપાદકોનો અભ્યાસ	5	30	70	4
4	I.D.-405(B)	લઘુશોધ નિબંધ (Dissertation)	5	30	70	4
4	I.D.-405(C)	સાહિત્ય અને ઇતિહાસ	5	30	70	4

નોંધ:

- (૧) રેઝ્યુલર અને એક્સટર્નલ વિદ્યાર્થીઓ માટે આ જ અભ્યાસક્રમ સમાન રહેશે.
- (૨) રેઝ્યુલર વિદ્યાર્થી માટે કોલેજમાંથી લેવાતી પરીક્ષાના દરેક પેપરની આંતરિક પરીક્ષાના ૩૦ ગુણમાંથી, આંતરિક પરીક્ષાના ૧૫ ગુણ રહેશે.
- (૩) સેમિનારના ૧૦ ગુણ ગણાશે, વિષય અંતર્ગત દસ મિનિટ વક્તવ્ય આપવાનું રહેશે.
- (૪) અસાઇન્મેન્ટના ૫ ગુણ રહેશે. વિદ્યાર્થીએ ફાળવેલા વિષય પર પંદર પૃષ્ઠનું લખાણ આપવાનું રહેશે.

⑧

SEMESTER - I

M.A. SEMESTER- I : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-101

પ્રશ્નપત્ર : પ્રશિષ્ટ કૃતિઓનો અભ્યાસ

- એકમ-૧ : પ્રશિષ્ટ કૃતિની વિભાવના:
 ૧. પ્રશિષ્ટ કૃતિની વ્યાખ્યા અને તેની લાક્ષણિકતાઓ
 ૨. ભારતીય અને વિશ્વ સાહિત્યની પ્રશિષ્ટ કૃતિઓ
 ૩. ગુજરાતી સાહિત્યની પ્રશિષ્ટ કૃતિઓ (મધ્યકાલીન અને અર્વાચીન)
- એકમ-૨ : પ્રશિષ્ટકૃતિ-૧ (મધ્યકાલીન)

નિયત કૃતિ : 'પ્રેમપચીસી'

સંપાદક : ડૉ. નિરંજના વોરા

પ્રકાશક : પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ

- એકમ-૩ : કૃતિ સંદર્ભે સામાન્ય (જનરલ) પ્રશ્નો (આંતરિક વિકલ્પ સાથે)
 પ્રશિષ્ટકૃતિ-૨ (અર્વાચીન)

નિયત કૃતિ : 'અમૃતા'

સંપાદક : રઘુવીર ચૌધરી

પ્રકાશક : રંગદ્વાર પ્રકાશન, અમદાવાદ

- એકમ-૪ : પ્રશિષ્ટકૃતિ-૧-૨ આધારિત ટૂંકનોંધો (ચારમાંથી બે)
 એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછવી. જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બે ટૂંકનોંધ લખવાની રહેશે.

- સંદર્ભગ્રંથો:
૧. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ (ભાગ-૧ થી ૩), ગુ.સા.પરિષદ, અમદાવાદ
 ૨. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ (૧ થી ૬), ગુ.સા.પરિષદ, અમદાવાદ
 ૩. નવલકથા : શિલ્પ અને સર્જન - ડૉ. ભરતકુમાર ઠાકર
 ૪. નવલકથા : સાહિત્યને સ્વરૂપ - સંપાદક : શિરીષ પંચાલ
 ૫. ગુજરાતી નવલકથા - રઘુવીર ચૌધરી, રાધેશ્યામ શર્મા
 ૬. ચંદ્રકાન્ત બક્ષીથી ફેરો - સુમન શાહ
 ૭. અમૃતાથી ધરાધામ (ભાગ-૧) સં. દ્રષ્ટિ પટેલ, સુનીતા ચૌધરી
 ૮. ગુજરાતી કથાવિશ્વ (નવલકથા) બાબુ દાવલપુરા, નરેશ વેદ
 ૯. વિશ્વનાથ જાની - એક અધ્યયન : મહેન્દ્ર દવે
 ૧૦. અધીત: પર્વ-૧, સંપાદકો: જે.એમ.ચંદ્રવાડિયા અને અન્ય
 ૧૧. પ્રેમપચીસી : વિનોદ જોશી : કૃતિસમીપે : સં. ઉત્પલ પટેલ
 ૧૨. અમૃતા - ચંદ્રકાન્ત શેઠ : કૃતિસમીપે : સં. ઉત્પલ પટેલ
 ૧૩. ગુજરાતી નવલકથામાં પાત્રનિરૂપણકલા - રમેશ ર. દવે

M.A. SEMESTER- I : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-102

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ : નાટક

- એકમ-૧ : (૧) નાટક : સંજ્ઞા, સ્વરૂપ અને લક્ષણો
 (૨) નાટક અને એકાંકી, નવલકથા, ટૂંકીવાર્તા જેવાં સ્વરૂપો વચ્ચેના ભેદ-પ્રભેદ-સામ્યતા
- એકમ-૨ : (૧) ગુજરાતી નાટકનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ
 (૨) સુધારક અને પંડિતયુગના મુખ્ય મુખ્ય નાટકસર્જકો અને રચનાઓ
 (૩) ગાંધીયુગના મુખ્ય મુખ્ય નાટ્યસર્જકો અને નાટ્યસર્જનો
 (૪) આધુનિક યુગના નાટ્યસર્જકો અને તેમના નાટ્યસર્જનોનો પરિચય

એકમ-૩ :

નિયત કૃતિ : 'અંગૂલિમાલ'
 સંપાદક : સતીશ વ્યાસ
 પ્રકાશક : પાર્શ્વ પ્રકાશન

- કૃતિ સંદર્ભે સામાન્ય (જનરલ) પ્રશ્નો (આંતરિક વિકલ્પ સાથે)
- એકમ-૪ : કૃતિ આધારિત ટૂંકનોંધો (ચારમાંથી બે)
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછવી. જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બે ટૂંકનોંધ લખવાની રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. અર્વાચીન ગુ.સા.નો ઇતિહાસ - ધીરુભાઈ ઠાકર
૨. ગુ.સા.નો ઇતિહાસ ગ્રંથ-૩ - સં. ઉમાશંકર જોષી, ગુ.સા.પરિષદ વગેરે
૩. ગુ.સા.નો ઇતિહાસ ગ્રંથ-૪ - સં. ઉમાશંકર જોષી, ગુ.સા.પરિષદ વગેરે
૪. નાટક વિશે - જયંતિ દલાલ, શ્રી જયંતિ દલાલ સ્મૃતિ સમિતિ.
૫. નાટક વિશે - રમણલાલ યાજ્ઞિક, ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી
૬. નાટ્યકળા - ધીરુભાઈ ઠાકર, પોતે. પ્રથમ આવૃત્તિ-૧૯૮૫
૭. આધુનિક ગુજરાતી નાટકો અને અન્ય લેખો - રાજેન્દ્ર મહેતા અને અન્ય, તાદર્શ્ય- ઓક્ટો.- નવે. ૨૦૦૦
૮. નાટ્યસર્જક સતીશ વ્યાસ- સં. ચીમનભાઈ કોળી
૯. ગુજરાતી નાટક - સતીશ વ્યાસ
૧૦. ગુજરાતી નાટ્ય સાહિત્યનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ : મહેશ ચોક્શી
૧૧. બૃહદ નાટ્યલોક : જશવંત શેખડીવાળા

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્ય અને આધુનિકતા

- એકમ-૧ : ૧. આધુનિકતા : સંજ્ઞા, વિભાવના અને લાક્ષણિકતાઓ
૨. આધુનિકતાના પ્રેરક-ઉદ્ભાવક પરિબલો (પાશ્ચાત્ય અને ગુજરાતી સાહિત્યના સંદર્ભમાં)
- એકમ-૨ : આધુનિકતા અને વિવિધ વિચારધારાઓ
(૧) અસ્તિત્વવાદ (૩) અસંગતિવાદ
(૨) પ્રતીકવાદ (૪) અતિવાસ્તવવાદ
- એકમ-૩ : ગુજરાતી સાહિત્યમાં આધુનિકતા :
(૧) ગુજરાતી નવલકથામાં આધુનિકતા (૨) ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તામાં આધુનિકતા
(૩) ગુજરાતી કવિતામાં આધુનિકતા (૪) ગુજરાતી નાટકમાં આધુનિકતા
- એકમ-૪ : નિયતકૃતિ : 'આધુનિક વાર્તા સૃષ્ટિ' (પસંદ કરેલી નવ વાર્તાઓ)
સંપાદક : મોહન પરમાર
સં.પ્રકાશક : પાર્શ્વ પ્રકાશન
અભ્યાસક્રમમાં નિયત વાર્તાઓ
(૧) રાક્ષસ (૬) ચોંટી
(૨) ચક્ષુઃશ્રવા (૭) સગી
(૩) કાલસર્પ (૮) ટુ થાઉઝન્ડ ટ્વેન્ટી (૨૦૨૦) લગી
(૪) પોટકું (૯) ફીફાકુંવરી
(૫) ન કૌંસમાં, ન કૌંસ બહાર
- એકમ-૫ : આ એકમમાં ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બે ના ઉત્તર લખવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો: ૧. સાહિત્યમાં આધુનિકતા : સુમનશાહ
૨. આધુનિકતાવાદ : પ્રમોદકુમાર પટેલ
૩. આધુનિકતા અને ગુજરાતી કવિતા : ભોળાભાઈ પટેલ
૪. આધુનિક કથાવિશ્વ (નવલકથા) સં. બાબુ દાવલપુરા, નરેશ વેદ
૫. આધુનિકતા : એક સંકુલ સંપ્રત્યય - બિપિન આશર
૬. સ્વાતંત્ર્યોત્તર એબ્સર્ડ નાટકો- ડૉ. દમયંતી પરમાર
૭. આધુનિક ગુજરાતી નાટક : પ્રત અને પ્રયોગો - મહેશ ચંપકલાલ : યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ
૮. આધુનિક કવિતામાં ભાષકર્મ : સતીશ વ્યાસ : પાર્શ્વ પ્રકાશન
૯. ટૂંકીવાર્તા અને ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તા : જયંત કોઠારી : ગૂર્જર પ્રકાશન
૧૦. ચાર નવલકથાકારો : ભરત મહેતા : ડિવાઇન પ્રકાશન
૧૧. આધુનિક ટૂંકીવાર્તામાં કથનકેન્દ્ર : શરીફ વીજળીવાળા
૧૨. આધુનિક ટૂંકીવાર્તામાં સંનિધિકરણ : ભરત સોલંકી : પાર્શ્વ પ્રકાશન

૮

M.A. SEMESTER- I : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-104

પ્રશ્નપત્ર : લોકવિદ્યા અને લોકસાહિત્ય

- એકમ-૧ : લોકવિદ્યા વિજ્ઞાન : સંજ્ઞા અને સંપ્રત્યય :
૧. લોકવિદ્યાની વિભાવના, સંજ્ઞા અને સ્વરૂપ
 ૨. લોકવિદ્યાનાં લક્ષણો
 ૩. લોકવિદ્યાનું વિભાગીકરણ
- એકમ-૨ : ૧. લોકસાહિત્ય અને શિષ્ટસાહિત્યની તુલના
૨. લોકસાહિત્યનું સ્વરૂપગત વિભાગીકરણ
 ૩. લોકસાહિત્ય અને લોકભોગ્ય સાહિત્ય (ભજન, ભરથરીગીતો)
- એકમ-૩ : ૧. લોકકથાના અભ્યાસની સમસ્યાઓ
૨. કથાગીતનાં લક્ષણો
 ૩. લોકકથા અને કથાગીતની તુલના
- એકમ-૪ : ૧. લોકસાહિત્ય અને સમાજશાસ્ત્ર
૨. લોકસાહિત્ય અને નૃવંશશાસ્ત્ર
 ૩. લોકસાહિત્ય અને ઇતિહાસ
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જે પૈકી વિદ્યાર્થીઓએ બે ના ઉત્તર આપવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો:
૧. લોકવાર્ત્તમય: કનુભાઈ જાની, પ્ર. સૌ. યુનિ. રાજકોટ
 ૨. લોકવિદ્યા વિજ્ઞાન - ડૉ. હસુ યાજ્ઞિક, પ્ર. યુનિ.ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
 ૩. લોકવિદ્યા અને લોકસાહિત્ય : નરેશ વેદ પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
 ૪. લોકસાહિત્ય વિભાવના અને પ્રકાર - ડૉ. હસુ યાજ્ઞિક, પ્ર. પોતે, અમદાવાદ
 ૫. ગુજરાતી લોકસાહિત્ય વિમર્શ - ડૉ. બળવંત જાની, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
 ૬. લોકસાહિત્ય-આલોક : જશવંત શેખડીવાળા, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
 ૭. લોકસાહિત્ય ભણી - બિપિન આશર, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
 ૮. લોકસાહિત્ય અને સંબંધિત વિદ્યાશાખાઓ - ડૉ. પ્રશાંત પટેલ અને અન્ય
 ૯. લોકસંદર્ભ - ઉષા જ. મકવાણા, પ્ર. આદર્શ પ્રકાશન, અમદાવાદ
 ૧૦. લોકસાહિત્ય વિજ્ઞાન : ડૉ સત્યેન્દ્ર
 ૧૧. લોકસાહિત્યની વિરાસત - જોરાવરસિંહ જાદવ, પ્ર. પોતે, અમદાવાદ
 ૧૨. ગુજરાતની લોકસંસ્કૃતિ - ડૉ. હસુતાબેન સેહાણી, પ્ર. યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ

M.A. SEMESTER- I : INTERDISCIPLINARY COURSE – PAPER : ID-105(A)

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્ય વિવેચનના વિવિધ અભિગમો

એકમ-૧ : નારીવાદી અભિગમ :

૧. નારીવાદી અભિગમની વિભાવના
૨. ગુજરાતી સાહિત્યમાં નારીવાદી અભિગમનું નિરૂપણ

એકમ-૨ : નારીવાદી અભિગમ સંદર્ભે કૃતિ અભ્યાસ :

નિયતકૃતિ : 'અસ્વપ્ન સુખીજીવન'

લેખક : જયંત ગાડીત

પ્રકાશન : ડિવાઇન પ્રકાશન

એકમ-૩ : દલિતવાદી અભિગમ:

૧. દલિતવાદી અભિગમની વિભાવના
૨. ગુજરાતી સાહિત્યમાં દલિતવાદી અભિગમનું નિરૂપણ

એકમ-૪ : દલિતવાદી અભિગમની કૃતિનો અભ્યાસ :

નિયતકૃતિ : 'વિસ્મય' (પસંદ કરેલી આઠ વાર્તાઓ)

લેખક : મોહન પરમાર

પ્રકાશન : ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી

અભ્યાસક્રમમાં નિયત વાર્તાઓ :

૧. ઘરનું ઘર – જોસેફ મેકવાન	૫. જી. સાહેબ – પ્રવીણ ગઢવી
૨. ડર – દલપત ચૌહાણ	૬. ઘોડાર – મોહન પરમાર
૩. નંદુ – દશરથ પરમાર	૭. કમઠાણ – સંજય ચૌહાણ
૪. છોડ – ધરમાભાઈ શ્રીમાળી	૮. દલો ઉર્ફે દલસિંહ – હરીશ મંગલમ્

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જે પૈકી વિદ્યાર્થીઓએ બેના ઉત્તર લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. સાહિત્યમાં નારીચેતના : સં. કલ્પના શાહ
૨. પ્રત્યાયન : ભી.ન.વણકર
૩. સાંપ્રત દલિત સાહિત્યનો પ્રવાહ : પશ્ચિમ પરમાર
૪. ગુજરાતી સાહિત્યનો સ્વાધ્યાય અને સમીક્ષા : મોહન પરમાર
૫. સર્જનપ્રક્રિયા અને નારીચેતના : ઉષા ઉપાધ્યાય
૬. નારીવાદ : વિભાવના અને વિમર્શ : ઉર્વશી પંડ્યા
૭. ગુજરાતી કથા સાહિત્યમાં નારી ચેતના : હિમાંશી શેલત
૮. ગુજરાતી દલિત સા. રૂપરેખા: સં. નાથાલાલ ગોહિલ
૯. ગુજરાતી દલિત સાહિત્ય અને પ્રતિબદ્ધતા : હરીશ મંગલમ્
૧૦. દલિત ચેતનાની અનુઆધુનિક વાર્તાઓ : કનુ ખડકિયા : ડિવાઇન પ્રકાશન
૧૧. નારીચેતના-સંવેદનની અનુઆધુનિક વાર્તાઓ : કનુ ખડકિયા : ડિવાઇન પ્રકાશન
૧૨. સ્ત્રી વિમર્શ : નિવ્યા પટેલ : ડિવાઇન પ્રકાશન
૧૩. દલિતકથા વિમર્શ : કાન્તિ માલસતર : દલિત સા. અકાદમી

M.A. SEMESTER- I : INTERDISCIPLINARY COURSE – PAPER : ID-105(B)

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્ય અને સિનેમા

- એકમ-૧ : સાહિત્ય અને સિનેમા : પરિભાષા, આંતરસંબંધ અને ઇતિહાસ :
૧. સાહિત્ય અને સિનેમાની વિભાવના તથા બંને ક્ષેત્રોની પાયાની પરિભાષા
 ૨. ફિલ્મ નિર્માણની પ્રક્રિયાના ઘટકો
 ૩. સાહિત્ય અને સિનેમાના આંતરસંબંધોની વિલક્ષણતા
 ૪. સાહિત્ય આધારિત સિનેમાનો પ્રાથમિક ઇતિહાસ
- એકમ-૨ : સાહિત્યકૃતિ આધારિત ફિલ્મ (ટૂંકીવાર્તા પરથી ફિલ્મ)
- ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તા : અભુ મકરાણી (યુનીલાલ મડિયા)
- કૃતિ આધારિત ફિલ્મ - 'મિર્યમસાલા' (કેતન મહેતા)
- (નોંધ: અહીં સાહિત્ય અને ફિલ્મ કૃતિનો તુલનાત્મક અભ્યાસ અપેક્ષિત છે.)
- એકમ-૩ : નવલકથા આધારિત ફિલ્મ :
- ગુજરાતી નવલકથા : કંકુ (પન્નાલાલ પટેલ)
- કૃતિ આધારિત ગુજરાતી ફિલ્મ : કંકુ (કાન્તિ રાહોડ)
- (નોંધ: અહીં સાહિત્ય અને ફિલ્મ કૃતિનો તુલનાત્મક અભ્યાસ અપેક્ષિત છે.)
- એકમ-૪ : બંને સાહિત્યકૃતિ -ફિલ્મકૃતિ આધારિત ટૂંકનોંધો:
- જેમ કે, સાહિત્યકૃતિ-ફિલ્મકૃતિનો આરંભ, મધ્ય, અંત, પાત્રાલેખન, પાત્ર પસંદગી વગેરે.
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમોમાંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જે પૈકી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ આપવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો:
૧. રૂપ-અરૂપ- યુનીલાલ મડિયા
 ૨. મડિયાની શ્રેષ્ઠ નવલિકાઓ - યુનીલાલ મડિયા
 ૩. કંકુ - પન્નાલાલ પટેલ
 ૪. સિનેમા વિમર્શ - અમૃત ગંગર
 ૫. રૂપાંતર - અમૃત ગંગર
 ૬. જગતની શ્રેષ્ઠ ફિલ્મો - અભિજિત વ્યાસ
 ૭. સાહિત્ય ઔર સિનેમા - સી. ભાસ્કરરાવ
 ૮. સાહિત્ય અને સિનેમા - જય વસાવડા
 ૯. સાહિત્ય અને સિનેમા - મહિપતસિંહ રાઓલજી
 ૧૦. મીડિયા મેસેજ -સુમન શાહ
 ૧૧. ભારતીય સિનેમાનાં સો વર્ષ - હસમુખ થાનકી
 ૧૨. અભુ મકરાણીથી 'મિર્યમસાલા' - ભરત મહેતા : કૃતિસમીપે
 ૧૩. 'કંકુ' અને 'કંકુ': તરુણ બેન્કર : કૃતિ સમીપે : પાર્થ પ્રકાશન
 ૧૪. સાહિત્ય અને સિનેમાનો અનુબંધ : મહિપત રાઓલજી : આદર્શ પ્રકાશન
 ૧૫. મિર્યમસાલા : સં. ભરત મહેતા : પાર્થ પ્રકાશન
 ૧૬. ફિલ્માંતર : પ્રતિભા ત્રિવેદી : પાર્થ પ્રકાશન
 ૧૭. નવલકથા અને સિનેમા : હિરેન્દ્ર પંડ્યા : પાર્થ પ્રકાશન

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્યિક સંજ્ઞા વિચાર

- એકમ-૧ : સાહિત્યિક સંજ્ઞા વિચાર :
૧. સાહિત્યિક સંજ્ઞા અને સંપ્રત્યય
 ૨. સાહિત્યિક સંજ્ઞાનું મહત્વ અને પ્રકારો
- એકમ-૨ : સંજ્ઞાપરિચય - ૧
૧. પ્રતીક: સંજ્ઞા, સંપ્રત્યય અને પ્રકારો
 ૨. કલ્પન : સંજ્ઞા, સંપ્રત્યય અને પ્રકારો
 ૩. પુરાકલ્પન: સંજ્ઞા, સંપ્રત્યય અને પ્રકારો
- એકમ-૩ : સંજ્ઞાપરિચય - ૨
૧. કપોળ કલ્પન : સંજ્ઞા, સંપ્રત્યય અને પ્રકારો
 ૨. આયરની : સંજ્ઞા, સંપ્રત્યય અને પ્રકારો
 ૩. કથનકેન્દ્ર : સંજ્ઞા, સંપ્રત્યય અને પ્રકારો
- એકમ-૪ : સાહિત્યિક પ્રયુક્તિઓ :
૧. સન્નિધિકરણ
 ૨. પીઠઝબકાર
 ૩. આંતર ચેતના પ્રવાહ
 ૪. મોન્ટાજ
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત ૧ થી ૪ એકમમાંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જે પૈકી વિદ્યાર્થીએ બે ના જવાબ આપવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો:
૧. પ્રતીક અને પ્રતીકવાદ - એફ.સી.ફાયઓ
 ૨. કલ્પન : વિભાવના અને વિનિયોગ - નીતિન વડગામા
 ૩. પુરાકલ્પન : પ્રવીણ દરજી
 ૪. આયરની : પ્રવીણ દરજી
 ૫. કપોળ કલ્પિત - શિરીષ પંચાલ
 ૬. ટૂંકીવાર્તા કથન કેન્દ્ર - શરીફા વીજળીવાળા
 ૭. ટૂંકીવાર્તામાં કપોળ કલ્પના - ઇલા નાયક
 ૮. કથનકળા મીમાંસા - સંપાદક : નરેશ વેદ
 ૯. કથાસંધાન - જયેશ ભોગાયતા
 ૧૦. રચનારીતિ : સંજ્ઞા અને સંપ્રત્યય - ભરત પંડ્યા
 ૧૧. સાહિત્ય સંજ્ઞાકોશ- સંપાદક : ચન્દ્રકાન્ત ટોપીવાલા
 ૧૨. કથનકલા - સતીશ વ્યાસ
 ૧૩. ભાવન-વિભાવન, ભાગ: ૧-૨, હરિવલ્લભ ભાયાણી
 ૧૪. ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તામાં સન્નિધિકરણ : ભરત સોલંકી

12

SEMESTER – II

M.A. SEMESTER- II : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-201

પ્રશ્નપત્ર : ગ્રંથકારનો અભ્યાસ (મધ્યકાલીન)

નિયત ગ્રંથકાર : દયારામ

- એકમ-૧ : ૧. લેખક-ગ્રંથકારનો જન્મ અને કવનકાળ, સમકાલીન સમયની સામાજિક, રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક પરિસ્થિતિ.
૨. ગ્રંથકારનું જીવન અને ઉછેર
૩. ગ્રંથકારના સાહિત્યિક વ્યક્તિત્વને ઘડનારાં પરિબળો.
- એકમ-૨ : ૧. ગુજરાતી સાહિત્યમાં ગ્રંથકારનું સ્થાન, ઐતિહાસિક દ્રષ્ટિએ તેમના સાહિત્યકાર્યનો પ્રભાવ.
૨. સાહિત્યકારનું સાહિત્યિક અર્પણ, સમગ્ર સર્જનકાર્ય.
૩. સાહિત્યકારના સમગ્ર સાહિત્ય પ્રદાનનું મૂલ્યાંકન
- એકમ-૩ : સાહિત્યકારે ખેડેલાં સ્વરૂપોને કેન્દ્રમાં રાખીને તેમની સાહિત્યકૃતિઓની સમીક્ષા – મૂલ્યાંકન.
'વાંસલડી' : સં.સુમન શાહ : પાર્શ્વ પ્રકાશન
- એકમ-૪ : ગ્રંથકારલક્ષી અને કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધો.
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ – ગ્રંથ : ૨, પ્રકાશન : ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨. સાહિત્યનો ઇતિહાસ : મધ્યકાળ – અનંતરાય રાવળ
૩. આપણા કવિઓ – ખંડ:૧ – કે.કા.શાસ્ત્રી
૪. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ – હસુ યાજ્ઞિક
૫. દયારામનો અક્ષરદેહ : ગો.મા.ત્રિપાઠી
૬. દયારામ : સુભાષ દવે : કુમકુમ પ્રકાશન
૭. દયારામનાં પદો : સુભાષ દવે : આદર્શ પ્રકાશન
૮. દયારામનાં અપ્રકાશિત પદો : જગદીશ શાહ : પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.

પ્રશ્નપત્ર : ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા

- એકમ-૧ : ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્ર
૧. ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્ર અને તેની પરંપરાનો પરિચયાત્મક અભ્યાસ
 ૨. ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્રના વિવિધ સંપ્રદાયોનો પરિચય
 - ૧) રીતિ વિચાર
 - ૨) અલંકાર વિચાર
 - ૩) ઔચિત્ય વિચાર
- એકમ-૨ : ૧. ભરતનું રસસૂત્ર અને તેના અનુગામી કાવ્યશાસ્ત્રીઓએ કરેલી રસસૂત્રની વિચારણા
૨. અભિનવગુપ્તનો રસવિચાર, સાધારણીકરણ, રસપ્રતીતિનાં વિધનો
- એકમ-૩ : ૧. ધ્વનિ સિદ્ધાંતની વિભાવના
૨. ધ્વનિનું સ્વરૂપ, આનંદવર્ધનનો ધ્વનિવિચાર, ધ્વનિના પ્રકાર
- એકમ-૪ : વક્રોક્તિ અને રમણીયતાનો સિદ્ધાંત
- (અ) ૧. ભામહ, દંડી અને કુંતકની વક્રોક્તિ વ્યાખ્યા અને વિચારણા
૨. કુંતકનો વક્રોક્તિવિચાર, વક્રોક્તિનું સ્વરૂપ અને પ્રકારો
 - (બ) ૧. જગન્નાથની રમણીયતાની વિભાવના
૨. રમણીયતાનું સ્વરૂપ, કાવ્યના પ્રકાર, કાવ્યહેતુ
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો:
૧. ભારતીય કાવ્ય સિદ્ધાંત – જયંત કોઠારી
 ૨. સાહિત્યના સિદ્ધાંતો – નગીનદાસ પારેખ
 ૩. કાવ્યવિચાર – અનુવાદ : નગીનદાસ પારેખ
 ૪. અભિનવ ગુપ્તનો રસવિચાર અને બીજા લેખો – નગીનદાસ પારેખ
 ૫. રસ અને ધ્વનિ – નગીનદાસ પારેખ.
 ૬. ધ્વનિ – રમેશ શુક્લ
 ૭. રસસિદ્ધાંત – પ્રમોદકુમાર પટેલ
 ૮. વક્રોક્તિ વિચાર : રાજેન્દ્ર નાણાવટી
 ૯. ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા – ડો. બહેચરભાઈ પટેલ
 ૧૦. ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા – ડો. બહેચરભાઈ પટેલ
 ૧૧. ધ્વન્યાલોક – ડોલરરાય માંકડ
 ૧૨. સાહિત્યમીમાંસા : વિષ્ણુપ્રસાદ ભટ્ટચાર્ય, અનુ. સુરેશ જોશી
 ૧૩. કુંતકનો વક્રોક્તિ વિચાર : રમેશ મ. શુક્લ

M.A. SEMESTER- II : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-203

પ્રશ્નપત્ર : ભારતીય સાહિત્ય

- એકમ-૧ : ૧. ભારતીયતા : સંજ્ઞા અને સ્વરૂપ
૨. ભારતીયતાની વિભાવના અને લક્ષણો
૩. ભારતીયતા વિભિન્ન પરિપ્રેક્ષ્યમાં : રાષ્ટ્રીયતા, પશ્ચિમીકરણ, આધુનિકતા
- એકમ-૨ : નિયત કૃતિ : (૧) 'ચિત્રલેખા'
લેખક : ભગવતીશરણવર્મા
અનુ. : કમલજીત સિંઘા
પ્રકાશન : અરુણોદય પ્રકાશન
- એકમ-૩ : નિયત કૃતિ : (૨) 'તત્ત્વમસિ'
લેખક : ધ્રુવ ભટ્ટ
પ્રકાશક : ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય
- એકમ-૪ : નિયત કૃતિ : (૩) 'ગોરા'
લેખક : રવીન્દ્રનાથ ટાગોર; અનુવાદ - નગીનદાસ પારેખ
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો: ૧. તુલનાત્મક સાહિત્ય: ભારતીય સંદર્ભો - ડો. ચૈતન્ય દેસાઈ
૨. આધુનિક ભારતીય સાહિત્ય - અનુવાદ : જયંત બક્ષી
૩. રાષ્ટ્રીય એકતા ઔર ભારતીય સાહિત્ય - સંપા. યોગેન્દ્ર ગોસ્વામી
૪. અર્જિત : ડો. દીપક પટેલ
૫. ભારતીય સાહિત્ય - બળવંત જાની અને અન્ય
૬. કથા સાહિત્યમાં ભારતીયતા - સંપા. જગદીશચંદ્ર પટેલ
૭. ભારતીય શબ્દ અને સંવેદના - પ્રવીણ દરજી
૮. રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત 'ગોરા' - સંપાદક : ભરત મહેતા
૯. સંસ્કૃતિ સંદર્ભ - સં. રઘુવીર ચૌધરી
૧૦. ભારતીય નવલકથા - બિપિન આશર
૧૧. ભારતીય નવલકથા - ભરત મહેતા
૧૨. ભારતીય નવલકથા-૧ : રમણલાલ જોશી: યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ
૧૩. ભારતીય નવલકથા પરંપરા - ભોળાભાઈ પટેલ : રંગદ્વાર પ્રકાશન
૧૪. ભારતીય ઉપન્યાસ કી અવધારણા - આલોક ગુપ્તા - રંગદ્વાર પ્રકાશન
૧૫. નવલકથા : સંદર્ભકોશ : પ્રકાશ ગૂર્જર : ગૂર્જર પ્રકાશન

M.A. SEMESTER- II : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-204

પ્રશ્નપત્ર : લોકસાહિત્યનું સ્વરૂપ અને પ્રકાર

- એકમ-૧ : ૧. લોકગીતની સંજ્ઞા અને વિભાવના
૨. લોકગીતનાં લક્ષણો
૩. લોકગીતના પ્રકાર
- એકમ-૨ : લોકગીત : કૃતિલક્ષી અભ્યાસ (પરિચયાત્મક)
૧. રઢિયાળી રાત - ૧ - ઝવેરચંદ મેઘાણી ૩. ગુજરાતનાં લોકગીતો- ખોડીદાસ પરમાર
૨. ચંદર ઉઝ્યે ચાલવું- પુષ્કર ચંદરવાકર ૪. વિવાવાજન - ડો. ઇન્દુ પટેલ
- એકમ-૩ : ૧. લોકકથાની સંજ્ઞા અને સ્વરૂપ
૨. લોકકથાના લક્ષણો
૩. લોકકથાના પ્રકાર
- એકમ-૪ : લોકકથા: કૃતિલક્ષી અભ્યાસ (પરિચયાત્મક)
(૧) રંગ છે બારોટ (૨) ધરતીની અમીરાત
ઝવેરચંદ મેઘાણી જયમલ્લ પરમાર
(૩) જવારા (૪) હેંડો વાત માંડીએ
પ્રતાપસિંહ હ. રાઠોડ શાંતિલાલ આચાર્ય
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બે ના જવાબ લખવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો: ૧. લોકસાહિત્ય આલોક - જશવંત શેખડીવાળા, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
૨. લોકગીત : તત્વ અને તંત્ર, સં. બળવંત જાની, પ્ર. ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર
૩. લોકકથાશાસ્ત્ર અને સંપાદન - સં. અમૃત પટેલ, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
૪. લોકવાર્તા સ્વરૂપ વિમર્શ, પ્રાંજલિ પટેલ, પ્ર. પાર્શ્વ પ્રકાશ, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ
૫. લોકવાર્તા ઉદ્ભવ વિકાસ અને પ્રકાર - પુષ્કર ચંદરવાકર
૬. લોકકથાનાં મૂળ અને ફૂળ - હરિવલ્લભ ભાયાણી, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
૭. વિવાવાજન - ડો. ઇન્દુ પટેલ, પ્ર. સંસ્કાર સાહિત્ય મંદિર, અમદાવાદ
૮. રંગ છે બારોટ, ઝવેરચંદ મેઘાણી, પ્ર. પ્રસાર, ભાવનગર
૯. રઢિયાળી રાત - ૧, ઝવેરચંદ મેઘાણી, પ્ર. પ્રસાર, ભાવનગર
૧૦. ચંદર ઉઝ્યે ચાલવું - પુષ્કર ચંદરવાકર
૧૧. ગુજરાતનાં લોકગીતો - ખોડીદાસ પરમાર, પ્ર. સાહિત્ય અકાદમી, દિલ્લી
૧૨. લોકકથા પૃથ્થક્કરણ અને ઘટનાદિ - સં. પિનાકિની પંડ્યા, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
૧૩. હેંડો વાત માંડીએ - શાંતિલાલ આચાર્ય, પ્ર. ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર
૧૪. જવારા - પ્રતાપસિંહ હ. રાઠોડ, રંગરૂપ પ્રકાશન, અમદાવાદ

M.A. SEMESTER- II : INTERDISCIPLINARY COURSE – PAPER : ID-205(A)

પ્રશ્નપત્ર : અનુવાદિત સાહિત્ય

નિયત કૃતિ: 'હું હીજડો- હું લક્ષ્મી'
લેખક : લક્ષ્મીનારાયણ ત્રિપાઠી
અનુવાદ : કિશોર ગૌડ
પ્રકાશક : ગંગા બા પરિવાર પ્રકાશન, અમદાવાદ

- એકમ-૧ : ૧. અનુવાદનું સ્વરૂપ અને એની વ્યાખ્યાઓ
૨. અનુવાદની આવશ્યકતા અને ઉપયોગીતા
૩. અનુવાદકની સજ્જતા
- એકમ-૨ : ૧. અનુવાદના પ્રકાર
૨. અનુવાદની સમસ્યાઓ અને તેના ઉકેલ
૩. અનુવાદની મર્યાદાઓ
- એકમ-૩ : ૧. ગુજરાતી ભાષાની પ્રમુખ કૃતિઓનો પરભાષામાં અનુવાદ
૨. પરભાષાની પ્રમુખ કૃતિઓનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ
- એકમ-૪ : અનુદિત કૃતિનો અભ્યાસ : 'હું હીજડો- હું લક્ષ્મી'
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જે પૈકી વિદ્યાર્થીઓએ બેના ઉત્તર લખવાના રહેશે.

- સંદર્ભગ્રંથો:
૧. નિવેદન - અનિલા દલાલ
 ૨. અનુવાદ વિજ્ઞાન - મોહનભાઈ પટેલ
 ૩. અનુવાદ કલા- અનુવચ્ચાદ : નવનીત મદ્રાસી
 ૪. અનુવાદની સમસ્યાઓ : એક સંગોષ્ઠિ - સં. મોહનભાઈ પટેલ
 ૫. અનુવાદ, આધુનિકતા અને સાહિત્યિક સંશોધન - ડો. બી.એસ.પટેલ , ડિવાઇન પ્રકાશન
 ૬. પંડિતયુગનું અનુવાદ સાહિત્ય - નીલા પ્રવીણ ત્રિવેદી, પાર્શ્વ પ્રકાશન
 ૭. દલિત સાહિત્ય સમાજ વિમર્શ - સં.જયંતિ યાવડા અને ગણપત સોઢા

૧૬

M.A. SEMESTER- II : INTERDISCIPLINARY COURSE – PAPER : ID-205(B)

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્ય અને સમાજશાસ્ત્ર

- એકમ-૧ : ૧. સાહિત્ય અને સમાજશાસ્ત્રનો અનુબંધ
૨. સાહિત્ય અને સમાજશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ-પ્રયોજન અને કાર્યક્ષેત્ર
- એકમ-૨ : ૧. સાહિત્યની પાયાની પરિભાષા
૨. સમાજશાસ્ત્રની પાયાની પરિભાષા
- એકમ-૩ : નિયતકૃતિ-૧ : 'સાપના ભારા' - લે.ઉમાશંકર જોષી
- એકમ-૪ : નિયત કૃતિ-૨ : 'જનમટીપ' - લે. ઇશ્વર પેટલીકર
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જે પૈકી વિદ્યાર્થીઓએ બેના ઉત્તર લખવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો: ૧. કલાનું સમાજશાસ્ત્ર - અક્ષયકુમાર દેસાઈ, આર.આર.પ્રકાશન
૨. સાહિત્યનું સમાજશાસ્ત્ર - વિદ્યુત જોશી, પાર્શ્વ પ્રકાશન
૩. સાહિત્યનો સામાજિક સંદર્ભ : આલોક ગુપ્તા - પાર્શ્વ પ્રકાશન
૪. સાહિત્ય સમાજનો આયનો : મીનળ દવે : અરુણોદય પ્રકાશન
૫. ઇશ્વર પેટલીકર : મણિલાલ હ. પટેલ - પાર્શ્વ પ્રકાશન
૬. સાહિત્ય, સમાજ અને વ્યક્તિ : સાહિત્ય વિષયક વ્યાખ્યાનો - ગુજરાત યુનિવર્સિટી
૭. જીવન અને સાહિત્ય-આંતરસંબંધ-સાહિત્યલેખ-જશવંત શેખડીવાળા -ગુજ. સા. અકાદમી
૮. આપણો સમાજધર્મ - સં. મનસુખ સલ્લા : રંગદ્વાર પ્રકાશન
૯. ઇશ્વર પેટલીકરની સમાજ સુધારાની નવલકથાઓ : માનસિંહ ચૌધરી, પાર્શ્વ પ્રકાશન
૧૦. રેખાંકિત : ભરતમહેતા : પાર્શ્વ પ્રકાશન
૧૧. વિવેચનના અભિગમો : સં. ભરતમહેતા : પાર્શ્વ પ્રકાશન
૧૨. યુગદૃષ્ટા ઉમાશંકર : સં. રઘુવીર ચૌધરી : ગુ.સા.પરિષદ
૧૩. આસ્વાદ્ય ઉમાશંકર : નિવ્યા પટેલ : ડિવાઇન પ્રકાશન

M.A. SEMESTER- II : INTERDISCIPLINARY COURSE – PAPER : ID-205(C)

પ્રશ્નપત્ર : કોશવિજ્ઞાન

- એકમ-૧ : ૧. કોશ : પરિભાષા અને સ્વરૂપ
૨. કોશના વિભિન્ના પ્રકારો
- એકમ-૨ : ૧. કોશ નિર્માણની પ્રક્રિયા
૨. કોશ નિર્માણની સમસ્યાઓ
૩. કોશ વિજ્ઞાન અને અન્ય વિષયનો સંબંધ
- એકમ-૩ : ગુજરાતી કોશ (નિયત-૧)
'બૃહદ ગુજરાતી કોશ - ભાગ-૧-૨'
- એકમ-૪ : ગુજરાતી કોશ (નિયત-૨)
'ગુજરાતી સાહિત્ય કોશ - ભાગ-૧-૨'

- સંદર્ભગ્રંથો: ૧. કોશનિર્માણ : સિદ્ધાંત ઔર પરંપરા - સંપા. સુરેશકુમાર, કેન્દ્રીય હિંદી સંસ્થાન, આગરા
૨. કોશવિજ્ઞાન (હિંદી) - ભોલાનાથ તિવારી
૩. કોશરચના અને જોડણી - યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૪. બૃહદ ગુજરાતી કોશ ખંડ-૧-૨ - કે.કા.શાસ્ત્રી
૫. કોશ અને સૂચિનું મહત્વ અને પ્રકાર - રતિલાલ સાં. નાયક, આદર્શ પ્રકાશન
૬. ગુજરાતી ભાષાનો અનુપ્રાસકોશ - કે.કા.શાસ્ત્રી
૭. આગમકથાકોશ - દીપરત્નસાગર મહારાજ
૮. આગમ શબ્દકોશ ૧ થી ૪ - દીપરત્નસાગર મહારાજ
૯. ગાંધી જ્ઞાનકોશ - ચંદ્રલાલ પટેલ
૧૦. અધીત-૩૨ (કોશરચના -વિજ્ઞાનની નવી દિશાઓ-સંકેત) - રમણ સોની

20

SEMESTER - III

M.A. SEMESTER- III : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-301

પ્રશ્નપત્ર : ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : રાવજી પટેલ (અર્વાચીન)

- એકમ-૧ : ૧. લેખક-ગ્રંથકારનો જન્મ અને કવન સમયની સામાજિક, રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક પરિસ્થિતિ.
૨. સર્જકનું જીવન અને સાહિત્યિક અર્પણ
૩. ગ્રંથકારના સર્જક વ્યક્તિત્વને ઘડનારાં પરિબલો
- એકમ-૨ : સર્જક રાવજી : કવિ તરીકે :
કૃતિ : 'અંગત'
પ્રકાશક : આદર્શ પ્રકાશન
- એકમ-૩ : સર્જક રાવજી : નવલકથાકાર તરીકે
૧) અશ્રુધર
૨) ઝંઝા
પ્રકાશક : આદર્શ પ્રકાશન
- એકમ-૪ : સર્જક રાવજી : વાર્તાકાર તરીકે
'રાવજી પટેલની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ' પ્રકાશક - આદર્શ પ્રકાશન
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ભાગ-૧ થી ૬, પ્રકાશન : ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : ધીરુભાઈ ઠાકોર
૩. નવલકથા : સાહિત્ય અને સ્વરૂપ : સં. શિરીષ પંચાલ
૪. કથેતી : જયેન્દ્ર શેખડીવાળા : ડિવાઇન પબ્લિકેશન
૫. સર્જક રાવજી પટેલ : સતીશ ડણાક : આદર્શ પ્રકાશન
૬. સર્જક રાવજી પટેલ : મણિલાલ હ. પટેલ : પાર્શ્વ પ્રકાશન
૭. રાવજી પટેલ : મહંમદ ઇસ્હાક શેખ, પાર્શ્વ પ્રકાશન
૮. અંગત છવિ - જયેન્દ્ર શેખડીવાળા, ડિવાઇન પ્રકાશન

M.A. SEMESTER- III : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-302

પ્રશ્નપત્ર : પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા

- એકમ-૧ : ૧. પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસાનો પરિચયાત્મક ખ્યાલ.
૨. પ્લેટોની કળા વિભાવના
૩. એરિસ્ટોટલની ટ્રેજેડીની વિભાવના
- એકમ-૨ : ૧. લોન્જાઇનસની ભવ્યતાની વિભાવના
૨. વર્ડઝવર્થનો કવિતાવિચાર
- એકમ-૩ : ૧. મેથ્યુ આર્નોલ્ડનો કવિતા વિચાર (૩) સાહિત્ય અને જીવનનો સંબંધ
૨. કોલરીજનો કલ્પના વિચાર
- એકમ-૪ : ૧. ટી.એસ.એલિયેટનો કવિતા વિચાર (૩) કવિતાના ત્રણ સૂર
૨. બેનેડેટ ક્રોચેનો કવિતા વિચાર
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. પાશ્ચાત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો - બહેચરભાઈ પટેલ
૨. પ્લેટો અને એરિસ્ટોટલની કાવ્યવિચારણા - જયંત કોઠારી
૩. એરિસ્ટોટલનું કાવ્યશસ્ત્ર - અનિરુદ્ધ બ્રહ્મભટ્ટ
૪. ઉદાત્તતત્વ - ચંદ્રશનકર ભટ્ટ
૫. પશ્ચિમનું સાહિત્ય વિવેચન - શિરીશ પંચાલ
૬. ક્રોચેનો કલાવિચાર - નગીનદાસ પારેખ
૭. પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસાના સીમાસ્તંભો - બહેચરભાઈ પટેલ
૮. સાર્ત્રનો સાહિત્ય વિચાર - સુમન શાહ
૯. કલામીમાંસા સન્નિધાન - સુમન શાહ
૧૦. ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા -રમેશ ત્રિવેદી
૧૧. મેથ્યુઆર્નોલ્ડનો કાવ્યવિચાર - ભરત મહેતા

M.A. SEMESTER- III : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-303

પ્રશ્નપત્ર : ભાષાવિજ્ઞાન અને ભાષાનું સ્વરૂપ

- એકમ-૧ : ભાષાવિજ્ઞાન પરિચય - ૧
૧. ભાષાવિજ્ઞાન અને ભાષાશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ
 ૨. ભાષાવિજ્ઞાનનો વિષયપ્રદેશ, કાર્યક્ષેત્ર
 ૩. ભાષા અધ્યયનનું મહત્વ
 ૪. ભાષા અધ્યયનની વિવિધ પદ્ધતિઓ
- એકમ-૨ : ભાષાવિજ્ઞાન પરિચય - ૨
૧. શબ્દ અને અર્થનો સંબંધ
 ૨. ભાષાવિજ્ઞાનની વિવિધ શાખાઓ
(ધ્વનિવિજ્ઞાન, પદવિજ્ઞાન, અર્થવિજ્ઞાન, વાક્યવિજ્ઞાન)
 ૩. ભાષાવિજ્ઞાનનો અન્ય વિદ્યાશાખાઓ સાથેનો સંબંધ
- એકમ-૩ : ઉચ્ચારણ પ્રક્રિયાનો અભ્યાસ :
૧. ઉચ્ચારણ પ્રક્રિયા, વાચ્યવચવોનું કાર્ય
 ૨. ધ્વનિ, ધ્વનિ ઘટક અને ઉપધ્વનિ ઘટક
 ૩. માન્ય ભાષા અને બોલી
 ૪. ભાષા મિશ્રણો : પિડજિન અને કેઓલ
- એકમ-૪ : ભાષા અને ગુજરાતી ભાષા અભ્યાસ :
૧. ભાષા વર્ગીકરણની પદ્ધતિઓ
 ૨. રૂપઘટક અને ઉપરૂપઘટક
 ૩. વાક્યગુણ (આકાંક્ષા-યોગ્યતા સંનિધિ)
 ૪. ગુજરાતની સરહદી બોલીઓ (ભીલી, ખાનદેશી, કચ્છી, મારવાડી)
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો:
૧. ભાષાપરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ : જયંત કોઠારી
 ૨. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિ પરિવર્તન - પ્રબોધ પંડિત
 ૩. ગુજરાતી ભાષા : ઉદ્ભવ, વિકાસ અને સ્વરૂપ - ડૉ. કે.બી.વ્યાસ
 ૪. ભાષાવિજ્ઞાન ખંડ -૧ - ડૉ. કે.બી.વ્યાસ
 ૫. વ્યુત્પત્તિ વિચાર - ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી
 ૬. બોલી વિજ્ઞાન અને ગુજરાતી બોલીઓ - ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
 ૭. ભાષા સમાજ અને સાહિત્ય - ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
 ૮. ભાષાનો વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસ - ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
 ૯. ગુજરાતી વ્યાકરણ - ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
 ૧૦. ભાષાવિજ્ઞાન : સિધ્ધાંત વિમર્શ - ડૉ. દિનેશ પટેલિયા
 ૧૧. રૂપશાસ્ત્ર : એક પરિચય - ડૉ. ભર્મિ દેસાઈ

M.A. SEMESTER- III : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-304

પ્રશ્નપત્ર : તુલનાત્મક સાહિત્ય

- એકમ-૧ : ૧. તુલનાત્મક સાહિત્ય: સંજ્ઞા અને સ્વરૂપ
૨. તુલનાત્મક સાહિત્યનું મહત્વ અને કાર્યક્ષેત્ર
૩. ગુજરાતી સાહિત્ય, ભારતીય સાહિત્ય અને વિશ્વ સાહિત્ય : કૃતિ તુલના
૪. તુલનાત્મક સાહિત્યમાં અનુવાદનું મહત્વ

એકમ-૨ : તુલનાત્મક કૃતિ અભ્યાસ :

નિયત કૃતિઓ:

(૧) માનવીની ભવાઈ

લેખક: પન્નાલાલ પટેલ

(૨) ગુડ અર્થ

લેખક: પર્લ બક

અનુ. નવનીત મદ્રાસી

પ્રકાશક: આદર્શ પ્રકાશન

એકમ-૩ : કૃતિલક્ષી સામાન્ય (જનરલ) પ્રશ્નો

એકમ-૪ : કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધ

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. તુલનાત્મક સાહિત્યની ભૂમિકા : ઇન્દ્રનાથ ચૌધરી
૨. તુલનાત્મક સાહિત્ય : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૩. તુલનાત્મક સાહિત્ય – ધીરુ પરીખ
૪. સ્વાધ્યાય : ડૉ. દમયંતી પરમાર
૫. તુલનાત્મક સાહિત્યનો અભ્યાસ – ધીરુ પરીખ
૬. ભારતીય નવલકથામાં પ્રકૃતિ નિરુપણ : એક તુલનાત્મક અભ્યાસ – ડૉ. મુકેશ વસાવા
૭. તુલનાસંદર્ભ: વિજય શાસ્ત્રી : આદર્શ પ્રકાશન
૮. કૃતિગત: વિજય શાસ્ત્રી : આદર્શ પ્રકાશન
૯. માનવીની ભવાઈ : મણિલાલ હ. પટેલ
૧૦. પન્નાલાલ પટેલ : પ્રમોદકુમાર પટેલ
૧૧. તુલનાત્મક સાહિત્ય : સં.ડૉ.બળવંત જાની વગેરે.

પ્રશ્નપત્ર : લોકસાહિત્યનું સંશોધન, સંપાદન અને ગતિવિધિ

- એકમ-૧ : ૧. લોકસાહિત્યના સંશોધન માટે ક્ષેત્રકાર્ય (ફિલ્ડવર્ક) ની પદ્ધતિઓ (ઐતિહાસિક, ગ્રંથાલય, નિરીક્ષણ અને અન્ય)
૨. લોકસાહિત્યનું સંપાદન :
૧) વિષયની દ્રષ્ટિએ ૩) પ્રદેશની દ્રષ્ટિએ
૨) સ્વરૂપની દ્રષ્ટિએ
- એકમ-૨ : ૧. લોકસાહિત્યના સંશોધન – સંપાદનની સમસ્યાઓ
૨. લોકવાર્તા સંપાદનની પદ્ધતિઓ અને વૈજ્ઞાનિક વર્ગીકરણ
- એકમ-૩ : ૧. ગુજરાતી લોકગીતના સંશોધન – સંપાદનની ગતિવિધિ
(૧) મેઘાણી પૂર્વે (૨) મેઘાણીથી આજ સુધી
- એકમ-૪ : ૧. ગુજરાતી લોકકથાના સંશોધન – સંપાદનની ગતિવિધિ
(૧) મેઘાણી પૂર્વે (૨) મેઘાણીથી આજ સુધી
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો: ૧. લોકસાહિત્ય સંશોધન પ્રકૃતિ – હસુ યાજ્ઞિક, પ્ર. એન.એસ.પટેલ આર્ટ્સ કોલેજ, આણંદ
૨. આદિવાસી લોકસાહિત્યનો ઇતિહાસ – હસુ યાજ્ઞિક, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
૩. તારણો અને તારતમ્ય : પરમ પાઠક, પ્ર. પોતે, વલ્લભ વિદ્યાનગર
૪. લોકસાહિત્ય: તત્વદર્શન અને મૂલ્યાંકન – સં. બળવંત જાની, પ્ર. ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી
૫. લોકવાર્તા ઉદ્ભવ, વિકાસ અને પ્રકાર – પુષ્કર ચંદરવાકર
૬. મેઘાણી અને લોકસાહિત્ય – નલિન દેસાઈ, પ્ર. પોતે. પ્રકાશન, પેટલાદ
૭. લોકસાહિત્ય : સંપાદન અને સંશોધન – હરિવલ્લભ ભાયાણી, પ્ર. ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, અમદાવાદ
૮. ગુજરાતી લોકકથા – હસુ યાજ્ઞિક, પ્ર. ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર
૯. લોકસાહિત્યવિજ્ઞાન : ડૉ.સત્યેન્દ્ર

પ્રશ્નપત્ર : ગાંધી સાહિત્ય

- એકમ-૧ : ૧. ગાંધીજી: વ્યક્તિત્વ અને વાઙ્.મય
૨. ગાંધી વિચારધારા
૩. ગાંધીયુગના સાહિત્યની લાક્ષણિકતાઓ

- એકમ-૨ : ૧. ગુજરાતી કવિતા પર ગાંધીપ્રભાવ
૨. ગુજરાતી નવલકથા પર ગાંધીપ્રભાવ
૩. ગુજરાતી આત્મચરિત્ર સાહિત્ય પર ગાંધીજીનો પ્રભાવ

- એકમ-૩ : ગાંધીયુગની પ્રમુખ રચનાઓ: (પરિચયાત્મક અભ્યાસ)

૧. દિવ્યચક્ષુ – ર.વ.દેસાઈ
૨. યુગવંદના – ઝવેરચંદ મેઘાણી
૩. પરિત્રાણ – મનુભાઈ પંચોળી

- એકમ-૪ : યુગ પ્રભાવક કૃતિ અભ્યાસ
નિયત કૃતિ : 'સત્યના પ્રયોગો'

લેખક: ગાંધીજી

- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. ગાંધીજી – ચી.ના.પટેલ (કુમકુમ પ્રકાશન)
૨. બહુરૂપી ગાંધી – અનુ. જિતેન્દ્ર દેસાઈ (નવજીવન)
૩. ગાંધીજી – કેટલાય સ્વાધ્યાયના લેખો – નગીનદાસ પારેખ
૪. મહાત્મા ગાંધીની કેળવણીની ફિલસૂફી – મણિભાઈ પટેલ (નવજીવન)
૫. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ખંડ ૧ થી ૬ – ગુ.સા. પરિષદ
૬. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ – ધીરુભાઈ ઠાકર
૭. ગાંધીયુગીન પ્રાદેશિક – જાનપદી નવલકથા : રૂપલ ભટ્ટ : આદર્શ પ્રકાશન
૮. દર્શક અધ્યયન ગ્રંથ : રંગદાસ પ્રકાશન, અમદાવાદ
૯. સત્યના પ્રયોગો : સઘન સ્વાધ્યાયશ્રેણી : ભરત મહેતા

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્યિક પત્રકારત્વ

- એકમ-૧ : ૧. સાહિત્યિક પત્રકારત્વની વિભાવના, પ્રયોજન અને કાર્યક્ષેત્રે
૨. સાહિત્ય અને સમૂહમાધ્યમો
૩. દૈનિકો-સામયિકો, વર્તમાનપત્રો, ટેલિવિઝન અને રેડિયો જેવા માધ્યમોનો સાહિત્ય સાથેનો આંતરસંબંધ
- એકમ-૨ : સુધારકયુગ અને પંડિતયુગ : સાહિત્યિક પત્રકારત્વ અને સામયિકો:
૧) દાંડિયો
૨) ગુજરાત શાળાપત્ર
૩) પ્રિયંવદા
૪) સુદર્શન
૫) વસંત
- એકમ-૩ : (અ) ગાંધી યુગ : સાહિત્યિક પત્રકારત્વ અને સામયિકો :
૧) વીસમી સદી
૨) કુમાર
૩) સંસ્કૃતિ
(બ) અનુગાંધી યુગ તથા આધુનિક યુગ : સાહિત્યિક પત્રકારત્વ અને સામયિકો :
૧) પરબ
૨) શબ્દસૃષ્ટિ
૩) ફાર્બસ ગુજરાતી ત્રૈમાસિક
- એકમ-૪ : કેટલાક પ્રમુખ સાહિત્યિક પત્રકારોનું પ્રદાન
૧) ક. મા. મુનશી
૨) રા. વિ. પાઠક
૩) સુરેશ જોષી
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો: ૧. અને સાહિત્ય -સંપાદક : યશવંત ત્રિવેદી
૨. પત્રકારત્વ અને સાહિત્ય - સં. યશવંત ત્રિવેદી
૩. સંદર્ભ - જયંત કોઠારી
૪. સાહિત્યરંગી પત્રકારત્વ - અમિતા ઠાકોર
૫. સામયિકોની સૃષ્ટિ - સંપાદક : યાસીન દલાલ
૬. પત્રકારત્વના પ્રવાહો - વિષ્ણુ પંડ્યા

25

૭. સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ- સંપાદક: કુમારપાળ દેસાઈ
૮. સાહિત્યિક પત્રકારત્વ - સંપાદક : કિશોર વ્યાસ
૯. સમૂહમાધ્યમો અને સાહિત્ય - પ્રીતિ શાહ
૧૦. મીડિયા મેસેજ - સુમન શાહ
૧૧. સ્વાતંત્ર્યોત્તર ગુજરાતી પત્રકારત્વ - વિષ્ણુ પંડ્યા
૧૨. પ્રખર પત્રકારો : યાસીન દલાલ

2C

SEMESTER - IV

M.A. SEMESTER- IV : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-401

પ્રશ્નપત્ર : ગુજરાતી વિવેચન પરંપરા

- એકમ-૧ : વિવેચન વિચાર :
૧. વિવેચન : સંજ્ઞા અને પ્રકારો
 ૨. ગુજરાતી વિવેચન પરંપરા – પરિચય
- એકમ-૨ : વિવેચન વિકાસ- ૧
૧. સુધારક યુગની વિવેચન પ્રવૃત્તિ
 ૨. પંડિત યુગની વિવેચન પ્રવૃત્તિ
 ૩. ગાંધી યુગની વિવેચન પ્રવૃત્તિ
- એકમ-૩ : વિવેચન વિકાસ- ૨
૧. અનુગાંધી યુગની વિવેચન પ્રવૃત્તિ
 ૨. આધુનિક યુગની વિવેચન પ્રવૃત્તિ
 ૩. અનુ-આધુનિક યુગની વિવેચન પ્રવૃત્તિ
- એકમ-૪ : વિવેચકોનું પ્રદાન:
૧. નવલરામનું વિવેચન
 ૨. નરસિંહરાવ દિવેદિયાનું વિવેચન
 ૩. વિશ્વનાથ મ. ભટ્ટનું વિવેચન
 ૪. સુરેશ જોષીનું વિવેચન
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો:
૧. ગુજરાતી સાહિત્ય વિવેચન- જયંત કોઠારી
 ૨. વિવેચનની ભૂમિકા – પ્રમોદકુમાર પટેલ
 ૩. સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો – નગીનદાસ પારેખ
 ૪. આપણું વિવેચન સાહિત્ય – હીરા મહેતા
 ૫. વાત આપણા વિવેચનની – શિરીષ પંચાલ
 ૬. સાહિત્ય વિવેચન : રામનારાયણ પાઠક – સં. શિરીષ પંચાલ
 ૭. સાહિત્ય વિવેચન : વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદી - સં. શિરીષ પંચાલ
 ૮. સાહિત્ય વિવેચન : સુરેશ જોષી - સં. શિરીષ પંચાલ
 ૯. સાહિત્ય વિવેચન : ભાગ-૧,૨ : ઉમાશંકર જોષી - સં. શિરીષ પંચાલ
 ૧૦. સાહિત્ય વિવેચન : જયંત કોઠારી - સં. શિરીષ પંચાલ
 ૧૧. વાત આપણા વિવેચનની (પૂર્વાર્ધ અને ઉત્તરાર્ધ) – શિરીષ પંચાલ
 ૧૨. વિવેચન સંદર્ભ – રમણ સોની

પ્રશ્નપત્ર : કૃતિ અભ્યાસ : વિશ્વ સાહિત્ય

નિયત કૃતિઓ

(૧) 'સિદ્ધાર્થ'

લેખક: હરમાન હેશ

અનુવાદ : અલકેશ પટેલ

પ્રકાશન : અરુણોદય પ્રકાશન

(૨) 'આગન્તુકા' (પસંદગીની વાર્તાઓ)

સંપાદક : સતીશ ડણાક : આદર્શ પ્રકાશન

અભ્યાસક્રમમાં નિયત વાર્તાઓ

૧. કાબુલીવાલા

૫. એમિલીનું ગુલાબ

૨. ગુણવત્તાની જ વાત

૬. વરસાદમાં એક બિલાડી

૩. યુદ્ધ

૭. સાપ

૪. શ્રી બિન્નેની બપોર

૮. જુનિયસ માલ્ટબી

એકમ-૧ : કૃતિલક્ષી અભ્યાસ : અપરાજેય

એકમ-૨ : કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધ: અપરાજેય

એકમ-૩ : વાર્તાઓનો કૃતિલક્ષી અભ્યાસ (પસંદગીની)

એકમ-૪ : કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધ (પસંદગીની વાર્તાઓ આધારે)

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. વિશ્વનવલકથા : સુમનશાહ : પાર્શ્વ પ્રકાશન

૨. શબ્દ દેશનો, શબ્દ વિદેશનો : ચંદ્રકાન્ત શેઠ : આદર્શ પ્રકાશન

૩. ભરતવાક્ય : ભરતમહેતા : રાવલ પ્રકાશન, પાટણ

પ્રશ્નપત્ર : ગુજરાતી ભાષાનું અધ્યયન

એકમ-૧ :

ભાષાવિકાસ ભુમિકા :

૧. પ્રાચીન ભારતીય આર્ય (સંસ્કૃત) થી મધ્યમ ભારતીય આર્ય (પ્રાકૃત-અપભ્રંશ) સુધી આવતાં થયેલાં મહત્વનાં ધ્વનિ અને વ્યાકરણીય પરિવર્તનો
૨. ગુજરાતી ભાષાનો ઉદ્ભવ અને તેના વિકાસ તબક્કાઓ
 - (અ) અપભ્રંશથી જૂની ગુજરાતીમાં આવતાં થતું પરિવર્તન (ધ્વનિ અને વ્યાકરણીય)
 - (બ) જૂની ગુજરાતીમાંથી મધ્યકાલીન ગુજરાતીમાં આવતાં થતું પરિવર્તન
 - (ક) મધ્યકાલીન ગુજરાતીથી અર્વાચીન ગુજરાતીમાં આવતાં થતું પરિવર્તન

એકમ-૨ :

ગુજરાતીના ધ્વનિ ઘટકોનો અભ્યાસ :

૧. ગુજરાતીના માન્ય સ્વરો
૨. ગુજરાતી ભાષાના સ્પર્શ વંજનો
૩. ગુજરાતી ભાષાના સંઘર્ષી વ્યંજનો
૪. ગુજરાતી ભાષાના અર્ધ સ્વરો
૫. ગુજરાતી ભાષાના અનુનાસિકો

એકમ-૩ :

ભાષા અધ્યયનકાર્યનો ઐતિહાસિક પરિચય :

૧. પ્રાચીન ભારતમાં થયેલ ભાષા અધ્યયન
૨. ગુજરાતી ભાષા અધ્યયન ક્ષેત્રે વિદ્વાનોનું પ્રદાન
 ૧. હેમચંદ્રચાર્ય
 ૨. નરસિંહરાવ દિવેદિયા
 ૩. કે. કા. શાસ્ત્રી
 ૪. ડો. હરિવલ્લભ ભાયાણી
 ૫. ડો. પ્રબોધપંડિત
 ૬. ડો. યોગેન્દ્ર વ્યાસ

એકમ-૪ :

અર્વાચીન ગુજરાતી ભાષાસ્વરૂપ અને તેનું અધ્યયન :

૧. ગુજરાતની બોલીઓ (પદ્મણી, સુરતી, સૌરાષ્ટ્રી, ચરોતરી)
૨. વાક્યમાં પદક્રમ અને પદસંવાદ
૩. ગુજરાતી ભાષાનું શબ્દભંડોળ
૪. ગુજરાતી ભાષાની લાક્ષણિકતા (ઉચ્ચારણ, સૂરભાર, જંકચર, વચન, લિંગ, સહાયકારક ક્રિયારૂપો, નિપાત, કૃદંત સદર્ભો)

એકમ-૫ :

ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. ભાષા પરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ - જયંત કોઠારી
૨. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિ સ્વરૂપ અને ધ્વનિપરિવર્તન - પ્રબોધ પંડિત
૩. ગુજરાતી ભાષા - ઉદ્ભવ, વિકાસ અને સ્વરૂપ - ડૉ. કે.બી.વ્યાસ
૪. ભાષાવિજ્ઞાન : ખંડ -૧ (સિદ્ધાંત નિરૂપણ) - ડૉ. કે.બી. વ્યાસ
૫. વ્યુત્પત્તિવિચાર - ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી
૬. બોલી વિજ્ઞાન અને ગુજરાતી બોલીઓ : ડૉ. યોગેન્દ્રવ્યાસ
૭. ભાષાનો વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસ - ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૮. ગુજરાતી વ્યાકરણ - ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૯. ભાષાવિજ્ઞાન : સિદ્ધાંત વિમર્શ - ડૉ. દિનેશ પટેલિયા
૧૦. રૂપશાસ્ત્ર : એક પરિચય : ડૉ. ઊર્મિ દેસાઈ
૧૧. અધીતપર્વ - ૪, સંપાદકો : જી.એમ.ચંદ્રવાડિયા અને અન્ય
૧૨. પ્રારંભિક ગુજરાતી વ્યાકરણ : કનૈયાલાલ જોશી : આદર્શ પ્રકાશન

પ્રશ્નપત્ર : ભાષા અને સાહિત્ય કૌશલ

- એકમ-૧ : આ એકમમાં સાંપ્રતપ્રવાહો, પ્રકૃતિ - કુદરતને અનુલક્ષીને, કોઈ કુદરતી કે માનવસર્જિત આફતના વિકલ્પે સાહિત્યિક વિષય પર નિબંધ લખવાનો રહેશે.
- એકમ-૨ : કાવ્યકૃતિની સમીક્ષા - રસલક્ષી મૂલ્યાંકન - આસ્વાદલેખન
- એકમ-૩ : કાવ્યપંક્તિનો અર્થવિસ્તાર

વિકલ્પે

ગદ્યપંક્તિનો અર્થવિસ્તાર

- એકમ-૪ : સાહિત્યકૃતિનું અવલોકન (ત્રણમાંથી એક વિશે કૃતિ સમીક્ષા પૂછાશે)
૧. નવનિધિ : બળવંત જાની : પાર્શ્વ પ્રકાશન
 ૨. ફૂલની ચરી : જિ.કા.વ્યાસ : રત્નાદે પ્રકાશન
 ૩. મને ટાણા લઈ જાવ - માય ડિયર જયુ : લટુર પ્રકાશન, ભાવનગર
 ૪. તરસ્યા મલકનો મેઘ - મણિલાલ હ. પટેલ : વિશ્વકોશ પ્રકાશન, અમદાવાદ
- એકમ-૫ : વિરામચિહ્નો- લેખન ચિહ્નોની ઓળખ:

આ એકમમાં લેખનમાં વપરાતાં વિવિધ લેખન ચિહ્નો-વિરામ ચિહ્નોનો વિદ્યાર્થીએ પરિચય કરવાનો રહેશે. વિદ્યાર્થીએ લખાણમાં વપરાતા ચિહ્નોની ઓળખમાં એનું સંકેતચિહ્ન જણાવી લખાણમાં તેના ઉપયોગની ઉદાહરણસહ સમજૂતી આપવાની રહેશે. પ્રશ્નપત્રમાં કુલ દસ વિરામચિહ્નો-લેખનચિહ્નો પૂછાશે. તેમાંથી વિદ્યાર્થીએ કોઈ પણ સાતનો ઉત્તર આપવાનો રહેશે.

• અભ્યાસક્રમમાં નીચેનાં વિરામચિહ્નો-લેખનચિહ્નો સુચિત કરવામાં આવે છે:

- ૧) પૂર્ણવિરામ, ૨) અલ્પવિરામ, ૩) અર્ધવિરામ, ૪) ગુરુવિરામ, ૫) આશ્ચર્ય ચિહ્ન, ૬) પ્રશ્નાર્થ ચિહ્ન, ૭) અવતરણ ચિહ્ન, ૮) લોપ ચિહ્ન, ૯) વિગ્રહરેખા, ૧૦) શબ્દતૂટક (છાઇફન), ૧૧) પોલું મીડું, ૧૨) ત્રાંસી લીટી (ઓબ્લિક), ૧૩) ફૂદડી, ૧૪) ટપકાં (ઇલિપ્સિસ), ૧૫) એજન (ડિટ્ટો), ૧૬) કૌંસ, ૧૭) મોરપગલું (કાકપદ ચિહ્ન)

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. સાહિત્યિક નિબંધો: સંપાદક : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૨. સંદર્ભ: સંપાદક : જયંત કોઠારી
૩. ગુજરાતી કવિતાનો આસ્વાદ : સુરેશ જોષી
૪. કવિતાની સમજ : હેમંત દેસાઈ
૫. સાહિત્યાયન : બાબુ દાવલપુરા
૬. કાવ્યાસ્વાદ : સંપાદક : હર્ષદ ત્રિવેદી
૭. સાહિત્યિક નિબંધ સંચય: સં. રતિલાલ દવે.
૮. કૃતિ સમીપે: સં. ઉત્પલ પટેલ : પાર્શ્વ પ્રકાશન
૯. વિચાર વિસ્તાર : કલ્પેશ પટેલ : પાર્શ્વ પ્રકાશન
૧૦. ગદ્ય અને પદ્ય આસ્વાદ : ડો. ભરત ઠાકર, આદર્શ પ્રકાશન
૧૧. ગુજરાતી વ્યવહારિક વ્યાકરણ : અરવિંદ ભાંડારી : અરુણોદય પ્રકાશન
૧૨. વ્યાકરણ વિમર્શ : નિયતિ અંતાણી : અરુણોદય પ્રકાશન

પ્રશ્નપત્ર : લોકસાહિત્યના સંશોધકો-સંપાદકોનો અભ્યાસ

એકમ-૧ : લોકસાહિત્યના સંશોધકો-૧ :

૧. ઝવેરચંદ મેઘાણી
૨. પુષ્કર ચંદરવાકર
૩. દુલેરાય કારાણી

એકમ-૨ : લોકસાહિત્યના સંશોધકો-૨ :

૧. ભગવાનદાસ પટેલ
૨. શંકરભાઈ તડવી - રેવાબેન તડવી
૩. જયાનંદ જોશી

એકમ-૩ : ઉત્તર ગુજરાતના સંશોધકો:

૧. જયંતિલાલ દવે
૨. પ્રેમજી પટેલ
૩. વીરચંદ પંચાલ

એકમ-૪ : લોકસાહિત્યના સમીક્ષકો

૧. કનુભાઈ જાની
૨. હસુ યાજ્ઞિક
૩. બળવંત જાની

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. વનસ્વર - બળવંત જાની, પ્ર. ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર
૨. ગુજરાતી લોકસાહિત્ય વિમર્શ - બળવંત જાની, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
૩. આદિવાસી લોકસાહિત્યનો ઇતિહાસ - હસુ યાજ્ઞિક, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
૪. ભીલી લોકકૃતિઓ અને સંસ્કૃતિ - દીપક પટેલ
૫. મારી લોકયાત્રા વિશે - સં. પ્રેમજી પટેલ, અરાવલી પ્રકાશન
૬. મેઘાણી સાહિત્યની ભૂમિકા - ભરત મહેતા, ડિવાઇન પ્રકાશન
૭. લોકસાહિત્યના સંશોધક - સં. પુષ્કર ચંદરવાકર : અમૃતજાદવ
૮. લોકવાર્તા સ્વરૂપવિમર્શ - પ્રાંજલિ પટેલ
૯. અધીત પર્વ - ૪ : સં.જે.એમ.ચંદ્રવાડિયા વગેરે.

M.A. SEMESTER- IV : INTERDISCIPLINARY COURSE – PAPER : ID-405(B)

પ્રશ્નપત્ર : Dissertation

નોંધ: ડિઝર્ટેશન રાખનાર વિદ્યાર્થીને નિમ્નસૂચિત શરતો બંધનકર્તા રહેશે.

૧. ડિઝર્ટેશનનો વિષય વિદ્યાર્થીએ સ્થાનિક અનુસ્નાતક અધ્યાપકની સાથે રહી તેમની સંમતિથી નક્કી કરવાનો રહેશે તથા પ્રવેશની આખર તારીખ પછીના એક મહિના સુધીમાં યુનિવર્સિટીમાં સંમતિ માટે જાણ કરવાની રહેશે. મંજૂરી મેળવવા અરજી સાથે વિદ્યાર્થીએ સેમેસ્ટર -૩ (ત્રણ) ની પ્રમાણિત ગુણપત્રકની નકલ રજૂ કરવાની રહેશે.
૨. ડિઝર્ટેશનનું માર્ગદર્શન સ્થાનિક અધ્યાપક જ કરશે.
૩. અન્ય પ્રશ્નપત્રની જેમ ડિઝર્ટેશનના પ્રશ્નપત્રના પણ અઠવાડિયે ચાર તાસ રહેશે.
૪. વિદ્યાર્થીએ ડિઝર્ટેશનના વિષય ઉપર આશરે ૧૦૦ પાનાનો વિવેચનાત્મક નિબંધ લખવાનો રહેશે. પાનાંની સંખ્યા આધાર માટે છે. મૂલ્યાંકન માટે લેખનની ગુણવત્તા કેન્દ્રમાં રહેશે.
૫. આ નિબંધ-નિબંધો યુનિવર્સિટીની પરીક્ષા શરૂ થાય ત્યાં સુધીમાં પ્રોફેસર-ઇનચાર્જના પ્રમાણપત્ર સાથે યુનિવર્સિટી પરીક્ષા વિભાગ ઉપર પરીક્ષણકાર્ય માટે મોકલી આપવાના રહેશે.
૬. કોઇપણ અનુસ્નાતક શિક્ષક ડિઝર્ટેશનનો પરીક્ષક થઇ શકશે.
૭. અન્ય પ્રશ્નપત્રની જેમ જ ડિઝર્ટેશન પણ ૧૦૦ ગુણનું રહેશે.

ગુણ વિભાજન :

ડિઝર્ટેશનનું બાહ્ય મૂલ્યાંકન : ૭૦ ગુણ

ડિઝર્ટેશન વાચવા : ૩૦ ગુણ

કુલ ગુણ : ૧૦૦ ગુણ

M.A. SEMESTER- IV : INTERDISCIPLINARY COURSE – PAPER : ID-405(C)

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્ય અને ઇતિહાસ

- એકમ-૧ : ૧. સાહિત્ય : સ્વરૂપ, પ્રયોજન અને કાર્યક્ષેત્ર
૨. ઇતિહાસ : સ્વરૂપ, પ્રયોજન અને કાર્યક્ષેત્ર
૩. સાહિત્ય અને ઇતિહાસનો આંતરસંબંધ
૪. ઐતિહાસિક નવલકથાનો સંક્ષિપ્ત પરિચય

એકમ-૨ : નિયત કૃતિ - ૧
કૃતિ : 'લાંછન'

લેખક: મોહનલાલ પટેલ , પ્રકાશક: રત્નાદે પ્રકાશન

કૃતિમાંથી બે વૈકલ્પિક પ્રશ્નો પૂછાશે, જે કૃતિગત ઐતિહાસિક સંદર્ભ-સાહિત્યિકતા આધારિત હશે.

એકમ-૩ : નિયત કૃતિ - ૨
કૃતિ : 'જય સોમનાથ'

લેખક: ક. મા. મુનશી, પ્રકાશક: ગૂર્જર પ્રકાશન

કૃતિમાંથી એકના વિકલ્પે બીજો એમ બે પ્રશ્નો પૂછાશે, જે કૃતિગત ઐતિહાસિક સાહિત્યિક સંદર્ભો આધારિત હશે.

એકમ-૪ : નિયત કૃતિ -૩
કૃતિ : 'ઔરંગઝેબ'

લેખક: ચિનુ મોદી, પ્રકાશક: આદર્શ પ્રકાશન

કૃતિમાંથી એકના વિકલ્પે બીજો એમ બે પ્રશ્નો પૂછાશે, જે કૃતિગત ઐતિહાસિક સાહિત્યિક સંદર્ભો આધારિત હશે.

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો: ૧. ઇતિહાસની વિભાવના અને ઇતિહાસ લેખન પદ્ધતિ : યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ

૨. ઇતિહાસ એટલે શું : યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ-૬

૩. કનૈયાલાલ મુનશી : રતિલાલ સાં. નાયક : આદર્શ પ્રકાશન

૪. ગુજરાતની ગૌરવકથાઓ : મોહનલાલ પટેલ : આદર્શ પ્રકાશન

૫. ઇતિહાસ : ચરિત્ર અને ચિંતન : બી.એન. ગાંધી : આદર્શ પ્રકાશન

૬. ગુજરાતીની ઇતિ: મૂલક નવલકથાઓનો અભ્યાસ : કૃષ્ણકાન્ત કડકિયા

૭. ઇતિહાસનો મર્મ : ઇ.એચ.કાર : અનુવાદ- ત્રિદિપસૂદ, પ્રકાશન-દર્શક સાહિત્યનિધિ ગૂર્જર પ્રકાશન

૮. કળાકારનો ઇતિહાસબોધ : ભરત મહેતા, પાર્શ્વ પ્રકાશન

૯. પંચમવેદ : અસાઇત સાહિત્ય સભા

૧૦. પરિષદ પ્રમુખોના વ્યાખ્યાન: ભાગ-૨, ભો.જે.વિદ્યાભવન